

Dussinet fullt

En sammanfattning av 12 år med
Jeppo Byaråd r.f. - Jepuan Kyläyhdistys r.y.

2003-2015

av Fjalar Fors

Innehållsförteckning:

	Sida
▪ Förord _____	1
▪ Grunden läggs _____	2
▪ Styrelsemedlemmar och -möten _____	3
▪ Medlemskap och media _____	3
▪ Vår- och höstmöten _____	4
▪ Aktiviteter _____	4
▪ Engagemang och påverkan _____	9
▪ Information _____	9
▪ Byrådet i bild _____	10

Förord

Erfarenheten har ofta visat klokskapen i att teckna ner händelser medan de ännu är i minnet, medan de berörda finns att tillfråga och dokumenten står att hitta. I detta fall har tiden ansetts mogen att samla Jeppo byråds r.f. - Jepuan Kyläyhdistys r.y.:s första tolv år i en kort summering på kommande sidor. Avsikten är att hålla grepp om de grova dragen och undvika många utrymmeskrävande detaljer, även om också de kan ha sitt intresse.

Uppgifterna har hämtats från byrådets protokoll, verksamhetsberättelser och andra dokument, som finns samlade i flera olika pärmar. De äldsta pärmarna uppbevaras normalt i byrådets enkla arkivskåp (inköpt våren 2008 för 72 €) i Måtarstugan. Andra källor har varit föreningens egen webbsida och styrelsens hågkomster. Bilderna är hämtade ur privata digitala fotoalbum.

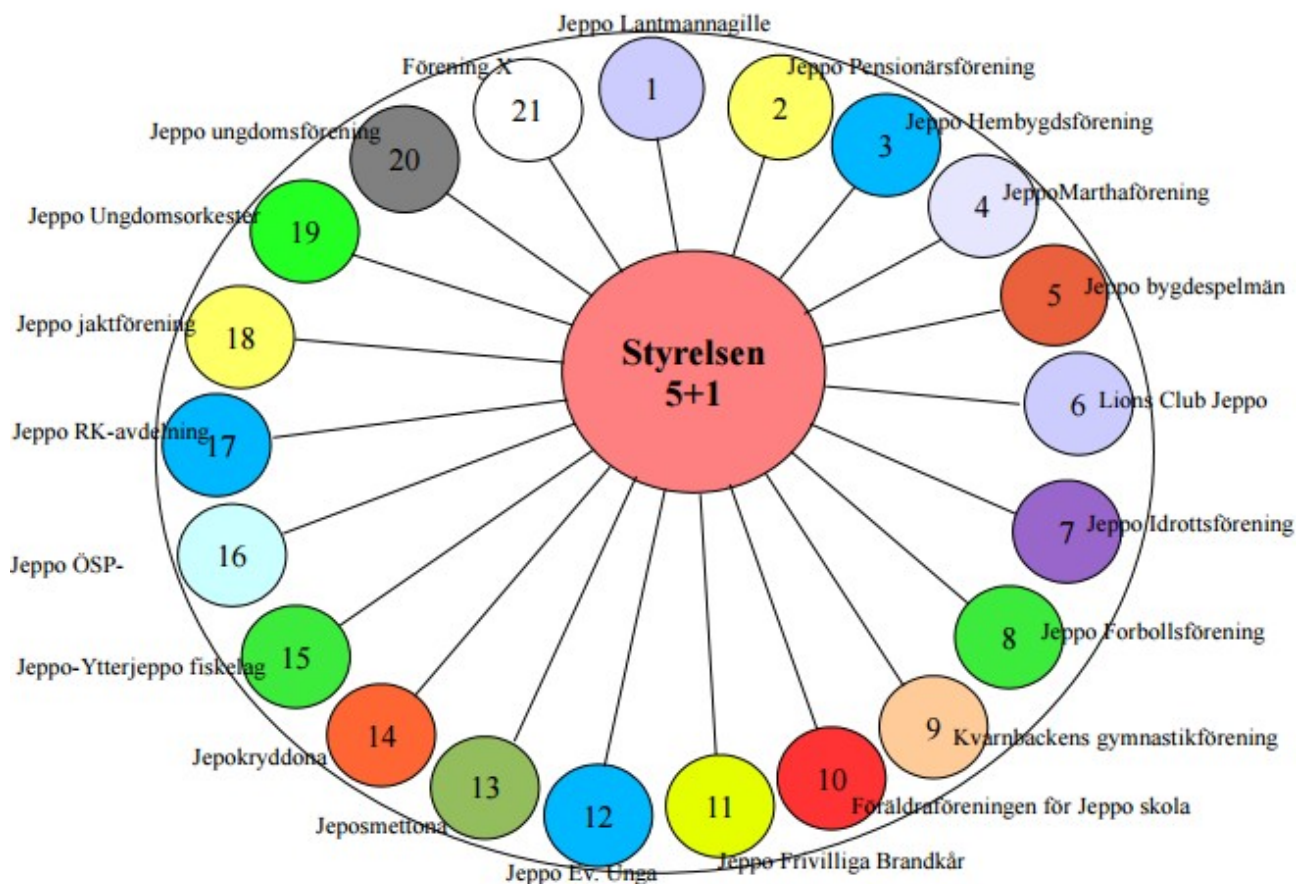
Föreningens officiella namn är både långt och otympligt. Därför väljer jag att i den fortsatta texten använda "byrådet", bara i undantagsfall exponera hela namnet.

Det fanns en föregångare till byrådet, en med verksamhet på 1990-talet. Dess historia behandlas inte här.

..

Grunden läggs

Det gamla byarådet hade mer eller mindre somnat in vid millennieskiftet. I byn framväxte därför så småningom en ny tyst beställning på ett sammanlänkande forum för idéer och arrangemang, en kanal framåt. Av den orsaken blev ett allmänt diskussions- och valmöte sammankallat den 25.4.2003 till dåvarande Andelsbankens klubblokal, där en rätt månghövdad församling raskt kom överens om att med omedelbar verkan starta ett nytt Jeppo Byaråd. Tanken var att engagera alla verksamma föreningar i byn i den gemensamma nykomlingen i enlighet med det schematiska upplägget som då var aktuellt (bilden nedan).

Som föreningskutymen av någon anledning utformats, får initiativtagaren till ett möte eller förslag bereda sig på att uthärda följderna. Också nu upprepade sig historien med okuvlig precision när valen förrättades.

Styrelse I: Fjalar Fors, ordf. - Karl-Gustav Häggblom, viceordf. - Marina Saviaro, sekr. - Thomas Julin, kassör
Magnus Finskas, medlem - Kristina Blomberg, ersättare - Christina Strengell, ersättare

Styrelsen fick i uppdrag att skriva stadgar och registrera föreningen för att ge den chans att komma i åtnjutande av tillgängliga bidrag. Stadgarna skickades den 19.5.2003 till Patent- och registerstyrelsen, där de efter smärre korrigeringar godkändes den 28.10 samma år. Byarådets registernummer är 188010.

Sedan skissen ovan ritades har föreningar både fallit bort och kommit till. Antalet har förblivit i stort sett oförändrat och påfallande högt för ett samhälle med knappt 1000 invånare.

Teorin och praktiken rörande samverkan mellan styrelsen och de många föreningarna har inte synkroniserat så som tanken stakade ut. Det beror snarast på att dialogen saknat ett enkelt fungerande forum och/eller att kontaktperson inte utsetts. Faktum kan också förstås mot bakgrunden av att invånarna känner varandra bra och möts ofta i olika sammanhang. Då man redan är införstådd med och har diskuterat olika frågor, känns det inte alltid motiverat att boka in ytterligare möten.

Styrelsemedlemmar och -möten

I § 12 stadgas: "Föreningens verksamhet och ekonomi leds av styrelsen, som består av ordförande, vald för ett verksamhetsår, och av fyra (4) styrelsemedlemmar och två (2) ersättare valda för två verksamhetsår. Ordförande och styrelsemedlemmar kan omväxlas högst två påföljande gånger." Paragrafen är mera omfattande än så och reglerar föreningens administration. Modellen har hållit dåligt vad gäller omval av ordförande och kassör. Vad ersättarna beträffar började de rätt fort beaktas som ordinarie medlemmar som kallas till alla möten.

Namn	2003	-04	-05	-06	-07	-08	-09	-10	-11	-12	-13	-14	-15
Fors Fjalar	o	o	o	o	vo	vo	o	o	o	o	o	o	o
Julin Thomas	k	k	k	k	k	k	k	k	k	k	k	k	k
Saviaro Marina	s	s	s	s	o	o	x	x	x	x	x	x	/
Häggbloom Karl-G	vo	vo											
Blomberg Kristina	x	x	x	x	x	x							
Finskas Magnus	x	x	x										
Strengell Christina	x	x	x	x	x								
Linder Ulla			x	x	s	s							
Grahn Stefan				x	x								
Back David						x	x	x	x				
Back Pontus						x	s	x	x	x	x	x	x
Sandvik Lina							x	s	s	s	s	s	
Dahlström Malin							x	x	x	x			
Sjölind Johan										x	x	x	x
Sandin Emil												x	s
Lassander Tina													x

De två inledande åren hade styrelsen ca 20 möten per år, vilket delvis förklaras med arbetet med föreningens stadgar och uppstarten av evenemanget Byadagarna. Sedermera har takten avtagit till en måttfull nivå med ungefär ett möte per månad.

Platsen för styrelsens möten har varierat. I huvudsak har s.k. bankens klubblokal kommit till användning. Emellanåt och vid behov har träffarna ordnats i någon medlems vardagsrum eller gårdsbyggnad. Sedan tillkomsten av Måtarstugan har också den blivit utnyttjad.

Medlemskap och media

Genast från starten ansåg styrelsen det vara viktigt att ingå i större sammanhang. Resultatet blev att byrådet år 2004 anslöt sig som medlem i takföreningen *Svenska Österbottens Byar r.f.* och antog erbjudandet att öppna egen hemsida med deras byportalverktyg (Mios). Den egna domänen www.jeppo.fi har varit aktuell sedan 2005. Fjalar Fors var kortvarig ordförande i takföreningen SÖB r.f. tills den år 2009 uppgick i nybildade *Aktion Österbotten r.f.*, där byrådet numera är medlem.

Efter perioden med Mios kördes hemsidan f.o.m. sept. 2010 på Posterous. Sedan febr. 2012 ligger den på en Linode webbserver, där den gör sällskap med LC Jeppos motsvarighet. Hemsidan utgör föreningens ansikte utåt. Under de tillgängliga flikarna samlas information som kan vara av intresse för byborna. Joakim Fors sköter bakomliggande tekniskt stöd medan Thomas Julin och Fjalar Fors har administrerat sidan med aktuella uppdateringar när det funnits orsak, tillfälle och hågkomst därtill.

Som informationskanaler har även använts postlådsutskick och infotavla, ibland sociala medier och tidsningsannonser enligt vad stadgarna stipulerar. Dagspressens s.k. minneslista har på senare år också gjort det möjligt att nå ut med budskap till en vidare krets. Däremot har byrådet i allt högre grad strävat till att undvika dyrköpta annonsplatser.

Vår- och höstmöten

Enligt stadgarna ordnar föreningen såväl vår- som höstmöte. Byarådet har kört med konceptet att hålla vårmötet enligt det korta formuläret men göra höstmötet lite mera intressant genom att bjuda in någon utomstående talare kring ett specifikt tema eller aktuellt ärende. Kaffeservering har alltid ingått vid dessa tillfällen. Att samla bybor till alla ordnade möten har inte varit alldeles enkelt – vi får minnas att ca 20 andra föreningar pockar på uppmärksamhet. Styrelsen har upplevt modellen med två årliga samlingar vara onödigt tungrodd för en liten grupp, varför en stadgeändring till denna del länge legat i luften.

- Höstmöte 22 okt. 2003 i Jeppo skola. Gäst: byaombud Carina Storhannus, Svenska Österbottens Byar r.f. Allmän diskussion kring byarådets kommande verksamhet. 20 deltagare.
- Höstmöte 26 okt. 2004 i Jeppo skola. Sammandrag av I byadagarna, kommande prioriter. 19 delt.
- Höstmöte 15 nov. 2005 i Jeppo skola. Gäster: inköpschef Outi Pellikka, KPO ("framtida planer"), och stadsingenjör Gustav Hofman, staden Nkby ("planeringssituationen"). 80 pers. deltog.
- Vårmöte 29 mars 2006 i klubblokal. Gäst: Peter Backa, Stud.cent. Vasa; "Byasamarbete m Oregon"
- Höstmöte 26 okt 2006 i Jeppo skola. Gäst: Joy Gipson, "bysamverkan Jeppo – Halfway". 21 delt.
- Höstmöte 7 nov. 2007 i Jeppo skola. Gäster: Janne Luomaoja, VR (VR:s planer i Jeppo), och Steven Frostdahl & Jorma Malinen, förtroendevalda i staden Nkby (aktuellt). 20 delt.
- Höstmöte 23 okt. 2008 i bankens klubblokal. Gäster: Ulla Linder ("potatisens hemland Peru") och nyinflyttade Johanna Kankkonen-Sandström & Jonatan Sandström ("om flytten till Jeppo"). 18 delt.
- Höstmöte 19 nov. 2009 i Jeppo skola. Gäst: Christer Fors informerar om tjärdalen "Tjära Mor"
- Höstmöte 18 nov. 2010 i Jeppo-Pensala skola. Gäster: byaombudsman Jesper Wikström, Aktion Österbotten ("för verksamheter i byn")
- Höstmöte 15 nov. 2011 i Måtarstugan. Gäst: naturföretagare Mattias Kanckos, "Planering och byggande av vandringsled"
- Höstmöte 13 nov. 2012 i Måtarstugan. Gäst: Kryddona, som berättar om sommarresan till USA
- Höstmöte 14 nov. 2013 i Jeppo Uf. Gäster: Agrimarkets representanter Henrik Willberg, Kjell Hästbacka, Mikael Sundman och Johan Fors ("Agrimarkets verksamhet i Jeppo"). 41 personer deltog.
- Vårmöte 20 mars 2014 i Måtarstugan. Gäst: Britt-Marie Norrgård, Aktion Österbotten (om byaplan)
- Höstmöte 18 nov. 2014 i Måtarstugan. Presentation av byaenkäten + diskussioner kring den.
- Vårmöte 31 mars 2015 i Måtarstugan. Förändring av stadgar.
- Höstmöte 24 nov. 2015 i Jeppo-Pensala skola. Byaplanen. Gäster: Isabella Wiklund, Aktion Österbotten ("möjligheterna med Leader") och Anna Jungarå ("miljöhänsyn och egenhushållning").

2015

2012

2008

2015

Foto: Fjalar Fors, Mayvor Fors

Aktiviteter

Det är svårt att dra gränsen mellan projekt och s.k. normal aktivitet. Vid en tillbakablick finns det vissa saker som sticker ur mängden. Läsaren får avgöra hur nedanstående tilltag graderas.

Byadagarna hade premiär 16-18 juli 2004. Eftersom evenemanget mottogs väl och ansågs fylla ett behov, har dagarna sedan dess kommit att arrangeras varje sommar inför 3:e söndagen i juli. Upplägget har varierat under årens lopp medan ramarna hållits någorlunda intakta; sportinslag, sång och musik fredag kväll, en lång byalördag med bl.a. försäljning, hantverks- och lopptorg, utställningar, föreläsning, lunchservering, små tävlingar, kärringkånk, demonstrationer, trebuchetföreläsning, äventyr, fröspottning, utflykter till

fornggravarna och KWH-muséet, kulturvandring, hästskjuts genom centrum, korandet av "dåoligast jepobåoin", Jepomenuettin med Alf Julin, dans på Lassila-lavan, fotboll, försrättning, aftonprogram vid bönehuset och Uf, på söndagen gudstjänst, öppet museum, Ströms butik och hembygdsfest på Stenbacken.

Nyväckt och oprövd iver fick byrådet att tota ihop ett koncept, som gett byborna tillfälle att samlas till otvungen gemenskap och glädje. Andra föreningar har förstås bidragit med många idéer och inslag. De två första åren startade programmet under Jeppo ungdomsorkesters pompa och ståt. Det bjöds då till ädel byakamp på sportplanen, en lekfull kraftmätning som höll i sig endast tre år, 2004-2006. Några år har allsång mitt i byn under ledning av Heidi Andersson, Nina & Victoria Lassander, Yngve Forsgård & Boris Gunell och Stefan Sandin skallat ljudligt som aptitretare, varefter tonglädjen flyttat inomhus till ett sprudlande musikcafé i Uf, med lokala förmågor som underhållare. De allra första i den kavalkaden var Thomas Grandén, Nina Lassander & company, The Holmbåus och Ann Slangar. Senare har många andra kompletterat den fantastiskt långa raden av musikaliska talanger i Jeppo; Revyflickorna + Jepopojkarna, Hanna Särkiniemi, Smultronen, JUO:s B-orkester, Victoria Lassander, Stefan Sandin, Sound, Krankh, Alexandra Klemets, Anders Sjölin, Kryddona, Jepokryddona, Jeppo bygdespelmän, BeSt Band, Sofie Jungarå, etc. - Showmannen Lasse Eriksson med son, från Närpes, underhöll på byalördagen 2009.

Jeppo IF introducerade "Grändenrundan" år 2006 som förmiddagstävling och motionslopp i olika klasser och sträckor. Den har senare blivit en populär programöppnare på fredag kväll.

De två gånger karringkånk ordnades har segrarna varit David Back & Annika Eklöv (2008) och Caj & Kati Nordström (2009). Svårigheten att engagera tävlande gjorde historien kort. Då "Dåoligast Jepobåoin" har korats på basen av Mayvor Fors' lekfulla tävlingsinslag s.s. vetasi, kastasi, spottasi, pinasi, vattnasi och rullasi, har segrarna varit: Caj Nordström 2008, Stig Sandberg 2009 och Monica Julin 2010.

2008

2008

2015

Foto: Ulla Linder, Daniel Fors

Ibland har arrangemangen känts tungrodda då gnistan varit svår att hitta, idéerna trytit i samma mån som närvaron av tillgängliga dragare och en smärtfri koordinering. Då har frågan infunnit sig: skall vi alls ordna något i år? Trots allt är raden av byadagar obruten, eftersom byborna verkar räkna med att de går av stapeln.

Cykelkartan blev ritad av Ulrika Sjölin sommaren 2005 som ett led i byrådets puff för vardagsmotion och tillika uppmaning att lära sig känna byn. Varför inte också "trampa in" hos grannar och bekanta! Kartan hölls framlagd till försäljning vid banken och förväntades bidra i någon mån till byrådets medelanskaffning. Åtgången blev inte stor, kartor finns fortfarande i arkivet, därifrån de med fördel fortfarande kan fås för något specifikt ändamål.

Halfway, en liten landsort med några hundra invånare i Baker County, östra Oregon, växte fram i form av spännande bysamarbete över nationsgränserna sedan Peter Backa från Studiec centralen i Vasa introducerat möjligheten vid vårmötet 2006. Därefter skedde många saker i rask takt, vilket bl.a. ledde till besök i oktober av den unga studerande/praktikanten Joy Gipson. Med henne som spjutspets blev Spring Bartlett en kär gäst just före nyår och i febr. 2007 landade borgmästaren Gordon Kaesemeyer i Jeppo. Båda hann knyta många goda kontakter i byn vilka fortlever som personliga bekanskap.

2006

2007

2007

Foto: Mayvor Fors, Fjalar Fors

Ordförande och fru återgäldade besöket i samband med Labour Day i september samma år. De kunde då med glädje notera den Jeppo-utställning, som ståtade i Halfways bibliotek. Resan dokumenterades i skild rapport (se <http://www.jeppo.fi/sv/node/18>). En gemensam Halfway/Jeppo-hemsida, som hade konstruerats under hösten 2006, blev en dagslända med få aktörer. Däremot, och som direkt följd av projektet, kunde Lannäslunds skolor i Jakobstad (numera Optima Lannäslund) ordna upprepade och populära praktikplatser på bl.a. hästrancher i Halfway och Baker County. Projektet har därtill bidragit till strålände "musikalisk export" då Jepokryddona intog Halfway i juni 2012 och tjusade dess invånare.

Tjära Mor & Kola-Maanu, tjära som utvecklingsresurs och gemenskapsfaktor i Jeppo 2006. Projektplanen med detta namn blev författad och ansökan om projektbidrag för en budget på 12.800 € insänd hösten 2005 till Sv. Kulturfonden och T&E-centralen/POMO+. Efter positiva besked våren 2006 kunde projektet tillsätta styrgrupp och avlönad projektdragare. Planen började säljas in till byborna och i små steg förverkligas via information och materialanskaffning, intervjuer, ordna gammaldags allmogekläder, besöka tjärdalen i Purmo, bjuda på temaföreläsning vid Uf, etc. Ytterligare temakvällar under tidigt år 2007 - 4 febr. med Martin Häggman och 19 apr. med Per Sjöskog - samlade totalt 38 åhörare. Under tiden hade den initiala styrfarten upphört. Projektdragarens insjuknande under det mest hektiska programskedet gjorde hanteringen svårbemästrad – administrationen stälptes över på ordförande och nya framkomliga vägar måste skapas för att köra projektet till mål under andra villkor.

Tjära Mor överog ovanstående projekt vid möte den 3 maj 2007 i Jeppo skola. De 18 deltagarna befäste plan och resurser under förkortat projektnamn; "Tjära Mor". Christer Fors åtog sig uppdraget som koordinator och Fjalar Fors som administratör – gruppens enhälliga syfte och löfte var att starta och slutföra jobbet med en tjärdal i Jeppo. Det lyckades väl tack vare sammanhållningen och en prima talkoanda i byn. Tjärbränningen sommaren 2010 är ett evenemang att minnas. Projektet med vidstående logo av Joakim Fors har dokumenterats på flera olika sätt. Den mest omfattande dokumentationen kan med fördel studeras i både text och bild på www.tjara-mor.webnode.com och i bilderboken "Tjära Mor" (finns på biblioteket, 83 sidor). Däremot förmedlar den inte de elementära ansträngningarna att marknadsföra produkterna daltjära och -kol samt tjärvatten. Den delen har gjorts via personliga kontakter, över s.k. nätet, på byadagarna, på torget i Nykarleby och museidagar i Jakobstad. Ändå kvarstår produkter i lager. Största delen av överskottet från intäkterna från ca 4000 besökare och den tidiga produktförsäljningen kunde byrådet fördela till Jeppo Idrottsförening, Jeppo Hembygdsförening, Lions Club Jeppo, Jeppo Pensionärsförening, Jeposmettona och Jeppo Ungdomsförening.

Som erkänsla för gruppens idoga insatser erhöll den *Nykarleby stads Kulturstipendium 2011* med följande skrivning: "Årets kulturpristagare har tack vare en långsiktig och målmedveten planering och en omfattande arbetsinsats fört ett betydande österbottniskt kulturarv vidare till nutida generationer. Projektgruppen Tjära Mor har på ett anmärkningsvärt sätt engagerat och inspirerat invånare och besökare till att ta del av kunskapskrävande arbetsprocesser som hör till en gången tid." *Kultur & Fritid/Nykarleby stad, den 14.1.2011.*

2010

2010

2010

2015

Foto: Mayvor Fors

Guide-tavlor över Jeppo tillkom år 2008 som svar på behovet att förse den sporadiska besökaren och egna bybor med en tydlig översikt över orten. Processen inbegrep möjlighet för byns företag att medverka. Kartan med de då tillgängliga uppgifterna ritades och sammanställdes av Joakim Fors och trycktes på aluminiumbotten av firman G. Staffans Reklam Ab i Vörå. Wikinga Trä konstruerade behövliga ställningar med skyddande tak. Jeppo Kraft stod för elarbetet. Med tillbörliga lov ställdes ena guidetavlan vid Uf, där den invigdes med musik och tal den 3.6. Den andra tavlan blev placerad vid Sale-butiken den 23.6.

Postlådor är alla postbärares utmaning, ibland också fasa. Den insikten äger alla som försökt hitta en specifik adressat. I byn finns 430-440 postlådor, mera eller mindre synliga. Då man tillräckligt många gånger stått i varierande väderlek, skymningsljus eller mörker vid en rad postlådor, utan att kunna räkna ut vilken

som tillhör vem, är man benägen att låta leveransen bero och dra vidare. Det är synd att den ibland kan stupa på otydlighet - eller i alla fall irritera den frivilliga budbäraren. Mot denna bakgrund ville byrådet år 2012 göra en liten insats för bättre postlådsmiljö. En hjälp på traven ansågs vara att byrådet skaffar fram nya lådor och sponsorerar namnskylt. Efter flera krockar i dansen inköptes låda till överkomligt pris och en gratis skylt till den som ville ha, med vägadress och namn. 56 lådor och 156 skyltar blev på detta sätt förmedlade.

Loppisrace blev en trend som testades fyra olika gånger med något olika inplacering i kalendern. Vid första tillfället år 2012 blev nymodigheten kombinerad med inbjudan till *Öppen trädgård*. Tjugo gårdar anmälde sig, men enbart några enstaka trädgårdar vågade nappa på konceptet; i efterskott fick de alla positivt mottagande. Följande sommar, 14.7.2013, anmälde aderton försäljare sitt deltagande. Nu hade trädgårdarna strukit fot. Den 12.7.2014 var antalet loppisförsäljare åter på hygglig nivå och deltagarna var nöjda med resultatet. Evenemanget den 6.6.2015 planerades i kombination med Aktion Österbottens nya kampanj "Öppna byarnas dag". Tidpunkten blev vald för att undvika de många attraktionerna senare på sommaren. Många försäljare ställde åter upp på olika adresser i byn. På basen av besökarmängden kunde man ändå skönja en viss mättnad på bygdens överutbud av loppisarrangemang.

Foto: Mayvor Fors

Trådi aktualiserades hösten 2011 då naturföretagaren Mattias Kanckos lade ut intressant och tydlig fakta om vad en vandringsled handlar om. Föreläsningen utmynnade i Arbis-kursen "byggande av vandringsled". Den inleddes 15.3.2012 i Måtarsstugan. Med flera ivriga deltagare kom det praktiska förarbetet snabbt igång, vilket innebar första markering av den föreslagna stäckningen med start från Måtarsberget. Med tre patrullers pulsanade genom marssnönas soliga drivor var de blå pappersbanden snart uppsatta. Följande steg blev att kontakta markägarna och utverka tillstånd för leden, en procedur som tog tid men förlöpte ytterst smärtfritt och med stor förståelse från de 30 berörda skogsägarna.

Behövlig röjning och byggande skulle vidta under sommaren/hösten 2012. Därav blev ändå intet på grund av olika förhinder, inte minst dåligt väder. Det enda synliga som blev utfört var testmålning på trädstammar. Sommaren 2013 återkom inspirationen att fortsätta och från 29 juni skyltas allmänt för projektet. I början av oktober inleder ordförande sin sista semester före pensioneringen och tar då tillsammans med sin fru itu med jobbet på leden. Det pågår i ytterst tjänligt väder s.g.s. oavbrutet flera dagar i veckan under oktober-april med att:

- leta fram leden på nytt och markera tätare med blå band – justera dragningen där så fordras
- röja snåren med sekator, grensax, yxa och såg samt rensa bort hinder
- tillverka markeringsstolpar och enkla vägvisare, måla ---> placera ut (och leta stenar som stöd)
- tillverka gångbro vid Mässjeslandets stora dike tillsammans med Nils Forss
- tillverka spångar för 19 diken och föra dem till rätt plats (med fyrhjuling – Pontus Back och Per-Erik Lindgren – samt med "bröddriven pulka") samt fixa bänkar till 8 viloplatser
- producera nya skyltar, visare och gångbart kartmaterial
- fortsätta att komplettera markeringsstolpar (---> tot. drygt 200 st) och ständigt röja leden
- planera och anskaffa, skrivjobba, dokumentera och marknadsföra m.m.

Invigningen av den första officiella vandringsleden i Nykarleby kunde firas den 1.5.2014 under lämplig festyra och servering. Tina Nylund från Nykarleby Kultur & Fritid höll invigningstal och klippte bandet, som frigjorde 10 ballonger mot vårhimlen, en ballong per kilometer tråd. Drygt 200 personer besökte evenemanget. Av dessa begav sig de flesta ut på vandring, medan en del blev kvar s.a.s. i startfällan och nöjde sig med att insupa atmosfären i folksamlingen och ett stående väder.

Bildmaterial på <http://www.jeppo.fi/sv/bilder> och på <http://www.friluft.fi/2014/06/trampat-pa-tradi.html>.

Projektet förärades Nykarleby stads idrottsdiplom "Årets talålsarbetare 2014".

Byenkäten sommaren 2014 blev utformad enligt mall från Solf byaråd r.f., som precis innan hade förmedlat sin enkät till invånarna. Jeppomodellen kom att innehålla 16 frågor angående bybornas åsikter om byns nutid och framtid. Enkäten delades ut i alla postlådor och fanns tillgänglig i pappersform på svenska och finska. Med Emil Sandins hjälp blev det även möjligt att fylla i enkäten elektroniskt, då också med engelska som alternativ. Inom utsatt tid, 21 juli, svarade totalt 60 personer/hushåll på enkäten, varav 25% gjorde det via den elektroniska versionen. Enbart ett finskspråkigt formulär kom in. Den låga svarsprocenten överraskade, men resultatet har tagits tillvara när följande led i processen skulle verkställas; byaplanen.

Byaplan för Jeppo by 2015-2025. Planen var länge påtänkt och blev slutligen verklighet vid utgången av 2015. Byrådet noterar, att det som erhållits i enkäten, bekräftats muntligt på mångahanda sätt i umgänget med bybor. Den viktigaste målgruppen för planen är byborna, lokala och regionala politiker och myndigheter. Genom att planen uttrycker invånarnas tankar och önskemål, är den stadigt förankrad i byn och ger byborna och föreningarna en plattform från vilken man kan påverka kommunens tjänstemän och beslutsfattare i angelägenheter som angår Jeppo.

Byaplanen delades till samtliga hushåll, biblioteket och några företag i Jeppo. Den har också förmedlats till Nykarleby stad/stadsstyrelsen + Kultur & Fritid och Aktion Österbotten r.f. Byrådet vill att planen ger en riktlinje framåt i all utvecklingsverksamhet och att den fungerar som hjälpverktyg för information och marknadsföring av Jeppo. Vår förhoppning är att den kommer till avsedd nytta!

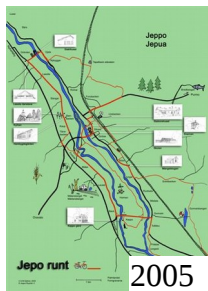
Utöver allt ovanstående har byrådet ordnat uppstädnings-/slytalo vid Gunnars simplats. Vid tillfället år 2004 kunde man glädja sig över ett stort antal arbetsvilliga deltagare och maskinella insatser. Den andra kallelsen vårvintern 2007 engagerade däremot endast fyra personer! Efter badsäsongen 2008 placerades ett enkelt trafik hinder mot körvägen i hopp om att fordonsförare skulle respektera området för simskola och lek.

Med två tidiga initiativ försökte vi locka fram alster som kunde bli nya skatter i Jeppos poetiska, musikaliska och konstnärliga samling. Tävlingen Tjärlekssången utlystes år 2006 under devisen "Tjära är som kärlek, den klibbar fast, bevarar det fina och öppnar sinnet för sköna intryck! Den är poesi och toner, värd att lovas!" Bara två deltagare inkom med bidrag, varför officiell presentation ställdes in. Därmed kan man säga att jobbet blev på hälft, med möjlighet att upplivas vid annat tillfälle. Följande år, 2007, gick fototävlingen Jeppo i bild med utställning på Uf av stapeln. Fotografierna var flera till antalet, 14 st som levererade 71 snygga fotografier. Vinnare i det två klasserna blev Barbro Julin (Vyer) respektive Mayvor Fors (Aktiva bybor). Domare var Jonas Brunnström.

För medelanskaffning deltog byrådet i försäljningen av s.k. byakalendern i samarbete med Svenska Österbottens byar, r.f. Konceptet med "egen" bymånad lockade till medverkan ett par års tid, 2009 och 2010, men gav inget klirr i kassan. Året därefter inlämnade byrådet sina första dokument till valet av Årets By 2011. Med några kompletteringar till handlingarna kunde framgången eventuellt ha infunnit sig. Nu blev det inte så och nya försök har lämnats ogjorda. Kanske nöjer vi oss med slutklämmen i vår ansökan: "I det mörker man ofta hör förknippas med Jeppo, blänker ständigt och jämt en gyllene kant i tillvaron."

Föreningarnas infotavla vid Sale-butiken blev realitet hösten 2015. Föreningar har bidragit med 50 €/st.

Byrådet har haft ett någorlunda stadigt och något växande medlemsantal. Under senare år har det legat på 140-150 betalande personer + några föreningar. Medelanskaffningen har kanske inte varit ett stort bryderi, även om den gått lite hackigt ibland. Den låga medlemsavgiften på 5 euro/person inhöstar inga stora summor. Föreningen har lyckats genomföra sina planer med tillskott av verksamhets- och projektstöd från Kultur & Fritid (t.ex. Trådi, Byaplan), större projektbidrag från Svenska kulturfonden och T&M-centralen/ Pomo+ (Tjära Mor) samt staden Nykarleby (guidttavlor, törvedsskog, tjärdalsdalplats). Bland privata och företags-sponsorer kan nämnas Jeppo Kraft Alg, Sale/KPO, Finskas Br., Ralf Dahlsten, KWH Mirka, Nils och Lars-Erik Julin, Sten Frilund, Sv. Folkskolans Vänner, Nykarleby Lokalförsäkringsförening och 'lokala' banker. Bland styrelsemedlemmarna hittar vi också personer med vidsynt förhållningssätt till det gemensamma bästa.

2005

2008

2013

Foto: Mayvor Fors, Fjalar Fors

Engagemang och påverkan

Till byrådetets självpåtagna uppgift hör att försöka påverka livet i byn på ett positivt sätt. Vi vill att elementära nödvändigheter skall fungera och vi vill att folk skall trivas. I det sammanhanget har stat, kommun och privata sektorn sina givna roller, medan 3:e sektorn kompletterar så gott det går. Jämsides med andra föreningar hör byrådet till sistnämnda grupp, där intresse, engagemang, tid och ork styr verksamheten.

Byrådet har demonstrerat vissa kvaliteter inom ramen för ovan presenterade aktiviteter. Därtill har det försökt hjälpa till att styra händelser i positiv riktning via inlagor och brev. Exempel på sådana är:

- Sale-butikens verksamhet: butiksutrymmet, den öppna frysdisk, smidig produktbeställning och lokala produkter, personalresursen, hanteringen av present-, förmåns- och parallellkort. (16.5.-04)
- Nykarleby stad, fullmäktige, angående dragning av infrastruktur för bredband (fiberoptisk kabel) samtidigt som avloppsledningsnätet grävs. (15.5.2005)
- Nykarleby stad, tekniska sektorn, rörande sanering av simplatsen vid Gunnars. Åtgärder som hindrar förekomst av blågröna alger, utfiska störande fiskebestånd, förbättra småbarnens simgrop med nytt bottenmaterial, avverka närstående träd samt ordna parkeringsutrymme. (15.5.2005)
- Nykarleby stad, stadsstyrelsen, för åtgärder i anslutning till boendemiljö och funktionell lättrafikled under E 19. (10.12.2006)
- Nykarleby stad med begäran om stadens deltagande i tillverkning och uformning av informations-tavlor/ guidetavlor samt för sponsorerings av projektråvara till tjärdalet. (5.5.2007)
- Nykarleby stad, tekniska nämnden, med begäran om dispositionsrätt till begränsad areal för virkes-upplagring och bränning av tjärdalet. (21.10.2009)
- Kommunikationsministeriet/Anu Vehviläinen för verkställande utan minsta dröjsmål av planerad underfart vid korsningen E 19/7320. (7.12.2009)
- Nykarleby stad, tekniska nämnden, för anläggning av lekpark i Jeppo. (21.1.2010)
- Medverkan i förverkligandet av projekt Måtarsstugan, 2010-2011. Skrivning av "Information och regler". (13.2.2012)
- Nykarleby stad, stadsstyrelsen, för att motverka alla tankar på flyttning av landsbygdskansli och postombud. (5.4.2011)
- Apotekare Mervi Björn, för att stöda åtgärder som leder fram till att apoteket fortsättningsvis har ett medicinskåp i Jeppo. (24.4.2013)
- Vid höstmötet 14.11.2013 var temat "Agrimarkets verksamhet i Jeppo". 41 deltagare hjälptes åt att grilla företagets representanter angående den framtid som väntade butiken, d.v.s. flyttning från orten.
- Vasa Andelsbank angående föreningarnas kostnadsfria tillgång till klubblokalen. (15.1.2014)
- Nykarleby stad, miljö- och byggnadsnämnden, för uppsnygning av boendemiljön i byn. (9.2.2014)
- Insändare i dagspressen ang. Vasa Andelsbanks planer på stängning av kontoret i Jeppo. (13.5.2014) Publicerad 16.5.2014.
- Gemensam protestaktion inklusive flera möten gentemot Vasa Andelsbanks beslut att stänga kontoret i Jeppo. (19.5.-4.6.2014)

Information

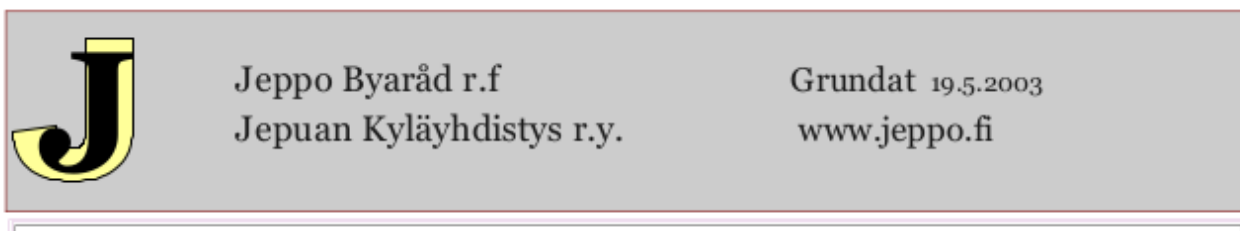
Byrådet har genom åren strävat till att informera byborna om vad som timat under den verksamhetsperiod som gått till ända. Dessa s.k. infobrev på svenska och finska har delats ut 1-2 gånger per år, på våren och innan kalenderåret gått ut. På så vis har vi kunnat hålla invånarna någorlunda uppdaterade om löpande ärenden och speciella händelser. T.ex. kunde vi påminna om Munsala byråds trevliga besök i juni 2015, invigningen av Trädi, rivningen av flytscenen vid Måtarsberget, tjärdaletprodukter till salu, inbetalning av medlemsavgifter, webbsidan och en hel del annat.

Informationen når vid behov ut via postlådsappar, en spridningsmodell som är snabb och effektiv. Som komplement har befintliga infotavlor eller tidningsannonser kommit till användning. I samband med specifika aktiviteter har byrådet också provat med plakat utmed allfarvägarna. Ändå kan vi av erfarenhet påstå att *information* är en svår konst att behärska. Att den går fram är ingen självklarhet.

Ibland har Jeppo byaråd nått över nyhetströskeln i den lokala pressen här hemma och i Halfway (Hells Canyon Journal). Sådan uppmärksamhet är förstås alltid trevlig, men mycket flyktig. Bäst tumme med tiden skall man ha genom att följa byarådets hemsida www.jeppo.fi, förutsatt att administratörerna kommer ihåg att uppdatera den.

Sedan 18 april 2013 sprids viss byinformation också på <https://www.facebook.com/JeppoBy/>.

Brevhuvuden för officiellt och inofficiellt bruk har blivit utnyttjade sedan våren/sommaren 2006. Nedanstående modeller är av något yngre datum, d.v.s. från 2009.

Datum

Byarådet i bild

Inför verksamhetsåret 2016 fick byarådet den sammansättning som bilden nedan visar.

Stående: Pontus Back, Johan Sjölin, Emil Sandin och Linda Sjö

Sittande: Thomas Julin, Fjalar Fors och Tina Lassander